

Обґрунтування

до питання про схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, - постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг «Про затвердження Змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (зокрема, щодо діяльності активних споживачів, операторів систем, електропостачальників)

Відносини на роздрібному ринку електроенергії регулюються Законом України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) та іншими нормативно-правовими актами, зокрема Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі – Правила), а також Порядком продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами, та розрахунків за неї, затвердженим постановою НКРЕКП від 29.12.2023 № 2651 (далі – Порядок). Нормами Правил та Порядку встановлюються права та обов'язки, а також особливості договірних відносин учасників роздрібного ринку електричної енергії, у тому числі в частині діяльності активних споживачів на роздрібному ринку електричної енергії.

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України у сферах енергетики і теплопостачання щодо удосконалення окремих положень, пов'язаних із веденням господарської діяльності та дією воєнного стану в Україні» внесено зміни до Закону, зокрема в частині прав та обов'язків учасників роздрібного ринку електричної енергії, а також особливостей договірних відносин на роздрібному ринку, у тому числі щодо діяльності активних споживачів на роздрібному ринку електричної енергії.

З метою удосконалення та приведення у відповідність окремих положень Правил та Порядку до норм Закону, зокрема в частині діяльності активних споживачів та третіх осіб, електроустановки яких (у тому числі когенераційні) приєднані до мереж активних споживачів або виробників електричної чи теплової енергії, взаємних прав та обов'язків учасників роздрібного ринку електричної енергії, у тому числі зобов'язання споживачів не здійснювати несанкціонований відбір електричної енергії, тощо, а також у зв'язку із необхідністю приведення Правил у відповідність до положень Закону України «Про адміністративну процедуру», Департаментом із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Зазначений проєкт постанови, що має ознаки регуляторного акта, потребує проходження регуляторної процедури відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Враховуючи вищевикладене, Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії пропонує:

1. Схвалити проєкт Постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

2. Оприлюднити проєкт Постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою отримання зауважень і пропозицій та проведення подальших відкритих обговорень.

Директор Департаменту із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії

Олег КОСТРИКІН

UB
НКРЕКП
№686-20.1/25 від 15.04.2025
КЕП: Кострикін О. В. 14.04.2025 16:30
3FAA9288358EC00304000002191E00A106E100
Сертифікат дійсний з 26.02.2025 до 25.02.2027 23:59

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до
деяких постанов НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг
№ _____

Зміни
до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. Унести до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312 (далі – Правила), такі зміни:

1) у підпункті 2 пункту 3.4.2 глави 3.4 розділі III слово «анулювання» замінити словами «припинення дії»;

2) пункт 4.2 розділу IV доповнити новим абзацом такого змісту:
«Електропостачальники при проведенні розрахунків за отримані послуги з розподілу та передачі електричної енергії зобов'язані забезпечувати недискримінаційність та пропорційність розрахунків перед операторами за відповідний розрахунковий період (місяць).»;

3) у пункті 5.5.5 глави 5.5 розділу V:
підпункт 28 викласти в такій редакції:
«28) надавати стороні, з якою укладено договір про постачання/купівлю-продаж електричної енергії, інформацію про максимальну дозволена потужність споживання власних об'єктів споживання за договором з оператором системи розподілу/оператором системи передачі, якщо така потужність дозволяє споживати 600 ГВт·год на рік та більше при максимальній виробничій потужності споживання (цілодобове споживання протягом року);

доповнити новим підпунктом такого змісту:

«30) не здійснювати несанкціонований відбір електричної енергії.»;

4) в абзаці першому пункту 6.2.2 глави 6.2 розділу VI слово «анулювання» замінити словами «припинення дії»;

5) у пункті 7.6 розділу VII:

абзаци третій – четвертий замінити чотирьома абзацами такого змісту:

«зниження показників якості електричної енергії з вини споживача (у тому числі внаслідок збільшення величини потужності понад величину, визначену умовами договору з оператором системи, або невідповідності генеруючої установки/установки зберігання енергії з можливістю відпуску в ОЕС України або в мережі інших власників, та/або їх налаштувань до вимог Кодексу систем розподілу/Кодексу системи передачі та нормативно-технічних документів) до величин, які порушують функціонування електроустановок оператора системи та інших споживачів;

несанкціонованого відбору електричної енергії споживачем;

самовільного підключення електроустановок споживача до електричних мереж (у тому числі після їх відключення в установленому законодавством порядку) або підключення електроустановок/струмоприймачів поза засобами комерційного обліку.

У разі виявлення факту підключення споживачем струмоприймачів поза розрахунковими засобами комерційного обліку оператор системи має право припинити електроживлення лише безоблікового підключення до електричних мереж. Якщо неможливо усунути безоблікове підключення під час оформлення акта про порушення, припиненню електроживлення підлягає об'єкт споживача в цілому, про що зазначається в акті про порушення;».

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – восьмий вважати відповідно абзацами сьомим – десятим;

абзац дев'ятий виключити.

У зв'язку з цим абзац десятий вважати абзацом дев'ятим;

6) в пунктах 10.1.3 та 10.1.14 глави 10.1 розділу X слово «анулювання» замінити словами «припинення дії»;

7) у главі 11.5 розділу XI:

абзац п'ятий пункту 11.5.2 виключити.

У зв'язку з цим абзаци шостий – восьмий вважати відповідно абзацами п'ятим – сьомим;

доповнити двома новим пунктами такого змісту:

«11.5.7. Електрична енергія вироблена на когенераційних установках третіх осіб електричною потужністю до 20 МВт, які приєднані до мереж виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії, та/або до мереж теплостачальних організацій, може використовуватися для забезпечення власних потреб виробника, що здійснює виробництво теплової енергії, а в разі якщо обсяг виробництва електричної енергії на когенераційних установках перевищує обсяг споживання такого виробника, надлишок електричної енергії може бути реалізований за механізмом самовиробництва.

11.5.8. У випадку оренди державного та/або комунального майна та/або земельних ділянок (прав на них), що перебувають у державній або комунальній власності, для розміщення на них генеруючих установок та/або установок зберігання енергії третіх осіб (орендарів), договори, передбачені цими Правилами, у тому числі договір за механізмом самовиробництва укладаються з орендодавцем (балансоутримувачем).

Умови передачі в оренду такого державного чи комунального майна та/або земельних ділянок (прав на них), що перебувають у державній або комунальній власності, мають передбачати, що весь обсяг електричної енергії, виробленої такими генеруючими установками, що належать третім особам, придбавається балансоутримувачем об'єктів державної або комунальної власності. Строк дії договорів купівлі-продажу електричної енергії, що укладаються балансоутримувачем об'єктів державної або комунальної власності з орендарями такого майна та/або земельних ділянок (прав на них), дорівнює строку дії договору оренди державного або комунального майна та/або земельних ділянок (прав на них), на підставі яких здійснюється розміщення відповідних генеруючих установок та/або установок зберігання енергії.»;

8) в абзаці третьому пункту 9.3 додатку 4 слова «дії або анулювання ліцензії» замінити словами «або припинення дії ліцензії»;

9) абзац другий пункту 13.5 додатку 5 викласти в такій редакції:

«призупинення або припинення дії ліцензії Постачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;»;

10) абзац другий пункту 13.6 додатку 6 викласти в такій редакції:

«призупинення або припинення дії ліцензії Постачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;»;

11) у додатку 7:

абзац третій пункту 3.2 викласти в такій редакції:

«призупинення або припинення дії ліцензії попередньому електропостачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;»;

абзац другий пункту 13.5 викласти в такій редакції:

«призупинення або припинення дії ліцензії Постачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;»;

12) абзац другий пункту 12.5 додатку 12 викласти в такій редакції:

«призупинення або припинення дії ліцензії Постачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;».

2. Унести до Порядку продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами, та розрахунків за неї, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 грудня 2023 року № 2651, такі зміни:

1) пункт 1.2 виключити.

У зв'язку з цим пункт 1.3 вважати пунктом 1.2;

2) у пункті 1.2 слова, цифри та знаки «Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі – КСП) та Кодексом комерційного обліку, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310 (далі – ККО)» замінити словами, цифрами та знаками «Кодексі системи передачі, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі – КСП), Кодексі системи розподілу, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310 (далі – КСР) та Кодексі комерційного обліку, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 311 (далі – ККО).»;

3) доповнити новим пунктом такого змісту:

«1.3. Електрична енергія вироблена на когенераційних установках третіх осіб електричною потужністю до 20 МВт, які приєднані до мереж виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії, та/або до мереж теплопостачальних організацій, може використовуватися для забезпечення власних потреб виробника, що здійснює виробництво теплової енергії, а в разі якщо обсяг виробництва електричної енергії на когенераційних установках перевищує обсяг споживання такого виробника, надлишок електричної енергії може бути реалізований за механізмом самовиробництва.».

Директор Департаменту із
регулювання відносин та захисту
прав споживачів на роздрібному
ринку електричної енергії

Олег КОСТРИКІН